

Životna sredina za stanovništvo Dinarskog masiva

Program za životnu sredinu i razvoj saradnje na Zapadnom Balkanu

Dinarski masiv na jugoistoku Evrope je područje sa bogatim prirodnim i kulturnim nasleđem. Na ovom području se nalaze velike i gotovo netaknute šume i zdrave populacije krupnih mesoždera (medvjed, ris, vuk, šakal) i predstavlja vodom najbogatije područje na Mediteranu u smislu slatkovodnih ekosistema. Međutim, ovi kvaliteti su ugroženi zbog trenutne ekonomske krize i ranijih društveno-političkih okolnosti. Efekti napuštanja sela i degradacije prirodne sredine imaju snažan uticaj na život mnogih ruralnih zajednica u regionu.

Ipak, nedavna događanja pružaju mogućnost zaštite biološke i kulturne raznovrsnosti Dinarskog masiva. Na 9. konferenciji potpisnica Konvencije o biodiverzitetu (CBD COP 9) data je "Big Win" izjava čime su se vlade zemalja jugoistočne Evrope približile viziji velike prekogranične mreže zaštićenih područja, koja se proteže preko ovog ekološki značajnog regiona. Ova zajednička obaveza će pomoći u zaštiti bogatog biološkog i kulturnog diverziteta ovog regiona, pri čemu se prednost daje rastu nacionalnih ekonomija i stvaranju konkretne osnove za dugoročnu regionalnu saradnju.

Na osnovu obaveza preuzetih u "Big Win" izjavi, kao i na osnovu premise Inicijative za Dinarski masiv (DAI), tri organizacije su udružile napore u pravcu uspostavljanja projekta „Životna sredina za stanovništvo Dinarskog masiva“, koji će se realizovati tokom perioda od tri godine, od 2009. do 2012. i u okviru njega će se pružiti pomoć prekograničnoj saradnji na očuvanju ključnih prirodnih i kulturnih staništa.

Obuhvatajući šest pilot područja (NP Plitvička jezera-NP Una, NP Durmitor-NP Sutjeska, NP Tara-Drina, delta Neretve, planina Dinara, i Prokletije / Bjeshkët e Namuna), projekat će promovisati prirodne i kulturne vrijednosti područja, uz poboljšanje života lokalnog stanovništva kroz poboljšanu regionalnu saradnju i ojačano upravljanje životnom sredinom.

Nacionalni park Durmitor (Crna Gora) – UNESCO Svjetska baština i Rezervat biosfere, IUCN foto arhiva

Tradicionalni način života u selu Džajčići (BiH), foto: © WWF-Canon / E. Parker

Širok spektar aktivnosti će se preduzeti na različitim nivoima, uključujući:

- Uspostavljanje lokalnih privatno-javnih partnerstava u cilju očuvanja prirodnog nasleđa i njegovog korišćenja;
- Utvrđivanje aktivnosti u oblasti turizma, šumarstva, poljoprivrede i zaštite vrijednih područja;
- Povećanje kapaciteta za prepoznavanje i vrednovanje lokalnog biodiverziteta i kulturnih vrijednosti;
- Usklađivanje prioriteta za preduzimanje zajedničkih prekograničnih aktivnosti;
- Procjenu potencijala za uspostavljanje prekograničnih zaštićenih područja;
- Integrisanje aktivnosti u šire evropske okvire za očuvanje prirode; i
- Postavljanje platformi za ključne donosioce odluka iz različitih zemalja za potrebe interakcije i koordiniranje aktivnosti.

Projekat „Životna sredina za stanovništvo Dinarskog masiva“ (koji je poznat i pod nazivom „Održavanje ruralnih zajednica i njihovog tradicionalnog okruženja kroz jačanje upravljanja životnom sredinom na prekograničnim zaštićenim područjima Dinarskog masiva“) sprovode IUCN (Međunarodna unija za zaštitu prirode), WWF Mediterranean Programme i SNV (Holandska razvojna organizacija), a finansiran je od strane Ministarstva inostranih poslova Finske.

Zlatni ljiljan *Lilium bosniacum*,
IUCN foto arhiva

Rukovodeći tim

Boris Erg

IUCN Programska kancelarija
za jugoistočnu Evropu
boris.erg@iucn.org

Jack Cortenraad

SNV, Holandska razvojna organizacija
jcortenraad@snvworld.org

Emira Mešanović

WWF Mediterranean Programme
emesanovic@wwfmedpo.org

O IUCN-u

IUCN, Međunarodna unija za zaštitu prirode, pomaže svijetu da nađe pragmatična rješenja za sve veće izazove vezane za životnu sredinu i razvoj. IUCN radi u oblasti biodiverziteta, klimatskih promjena, energetike, života ljudi i zelene ekonomije u svijetu pružajući podršku naučnim istraživanjima, upravljanjem projektima na terenu širom svijeta i ujedinjavanjem vlada, NVO, UN i kompanija u cilju izrade politike, zakona i najboljih praksi.

IUCN je najstarija i najveća globalna ekološka organizacija na svijetu sa preko 1000 vlada i NVO koje su njene članice i gotovo 11000 volontera eksperata u 160 zemalja. Rad IUCN-a podržava preko 1000 službenika u 60 kancelarija i stotine partnera iz javnog, NVO i privatnog sektora širom svijeta.

www.iucn.org

O SNV-u

SNV je jedna od najaktivnijih razvojnih organizacija u svijetu, sa gotovo pola vijeka međunarodnog iskustva. Radeći u 33 zemlje na četiri kontinenta, SNV spaja inspiraciju razvojnog radnika sa stručnim savjetodavnim uslugama, jačanjem kapaciteta lokalnih organizacija u cilju postizanja stvarnog uticaja na razvoj ruralnih ekonomija.

Vizija SNV-a jeste društvo u kojem svi ljudi uživaju slobodu u ostvarivanju sopstvenog održivog razvoja. SNV pruža visokokvalitetne stručne usluge i znanje grupama i pojedincima u cilju izgradnje snažnih, stabilnih i uspješnih organizacija koje stvaraju uslove u kojima ljudi i zajednice mogu napredovati.

SNV je na zapadnom Balkanu aktivan već duže od 15 godina, radeći u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Makedoniji i Crnoj Gori. Preko mreže od 11 lokalnih kancelarija, preko 100 stalno zaposlenih službenika, SNV podržava širok spektar organizacija iz privatnog i javnog sektora na nacionalnom, regionalnom i lokalnom nivou, razvijajući ruralnu ekonomiju i pružajući pomoć u približavanju poljoprivrede, šumarstva, turizma, vodoprivrede i upravljanja Evropskoj uniji. Kada je moguće, SNV uključuje lokalne organizacije koje rade na razvoju kapaciteta u ovaj pristup i saraduje sa mnogim lokalnim i međunarodnim partnerima.

Sjedište Holandske razvojne organizacije SNV se nalazi u Hagu i registrovano je kao nezavisna fondacija u Holandiji i dobija značajnu finansijsku pomoć od Ministarstva inostranih poslova Holandije.

www.snvworld.org

O WWF-u

WWF, globalna organizacija za zaštitu, je jedna od najvećih i najpriznatijih nezavisnih organizacija za očuvanje životne sredine. WWF ima globalnu mrežu koja je aktivna u više od 100 zemalja sa 5 miliona sledbenika.

Misija WWF-a je zaustavljanje degradacije prirodnog okruženja na planeti Zemlji i izgradnja budućnosti u kojoj će ljudi živjeti u skladu sa prirodom kroz očuvanje svjetskog biodiverziteta, vodeći računa da korišćenje obnovljivih prirodnih resursa bude održivo i promovisanje smanjenja zagađenja i nepotrebne potrošnje. WWF je poznata samo pod svojim inicijalima.

www.panda.org/mediterranean/